

De "Lareka Voorwaarden": algemene Voorwaarden van Lareka B.V., ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Eindhoven onder nummer 17178040, Lareka Confectionary Equipment B.V., ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Eindhoven onder nummer 17178041 en Lareka Tobacco Equipment B.V., ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Eindhoven onder dossiernummer 17178035, alle gevestigd en kantoorhoudende te Valkenswaard en in deze voorwaarden zowel afzonderlijk als gezamenlijk aangeduid aan "Lareka".
Deze Algemene Voorwaarden zijn op 13 juli 2005 gedeponneerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch onder nummer 68/2005

1. Toepasselijkheid

- Deze voorwaarden zijn van toepassing op:
  - alle overeenkomsten, de uitvoering daarvan en alle andere verbintenissen met Lareka;
  - alle aanbiedingen en offertes die Lareka aan (potentiële) opdrachtgevers uitbrengt;
  - al het meerwerk, waaronder ten deze wordt verstaan al hetgeen tijdens de uitvoering van een met een opdrachtgever gesloten overeenkomst boven het aanvankelijk overeengekomen wordt geleverd of uitgevoerd.
- De toepasselijkheid van eventuele algemene (inkoop)voorwaarden van een opdrachtgever wordt hiermee uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- Indien een bepaling van deze algemene voorwaarden nietig is of vernietigd mocht worden, blijven de overige bepalingen van deze voorwaarden onverminderd van kracht. Partijen zijn alsdan verplicht om in onderling overleg de nietige of vernietigbare bepaling(en) te (doen) vervangen op een wijze die zoveel mogelijk recht doet aan de bedoeling van de nietige of vernietigde bepaling.

2. Offertes en totstandkoming van overeenkomsten

- Alle offertes van Lareka worden mede gebaseerd op de door of namens de opdrachtgever verstrekte gegevens, materialen en bescheiden van de juistheid en volledigheid waarvan wordt uitgegaan. Offertes zijn geheel vrijblijvend; de opdrachtgever kan hieraan geen enkel recht ontleen.
- Indien door Lareka voorafgaand of bij de totstandkoming van de overeenkomst aan opdrachtgever een model, monster, tekening, voorbeeld en/of andere gegevens zijn verstrekt, zijn deze slechts verstrekt bij wijze van aanduiding. De te leveren zaken kunnen daarvan afwijken, tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk is overeengekomen dat conform het getoonde of verstrekte model, monster, model, tekening, voorbeeld en/of andere bescheiden geleverd zal worden.
- Voor de bepaling van de inhoud van de overeenkomst is de door Lareka uitgebrachte offerte of, indien die daarvan afwijkend is, de opdrachtbevestiging, doorslaggevend.
- Overeenkomsten komen met Lareka tot stand indien door Lareka gedane aanbiedingen door opdrachtgever schriftelijk worden geaccepteerd, dan wel doordat Lareka, bij gebreke van schriftelijke acceptatie, met de uitvoering van de opdracht een begin hebben gemaakt.
- Een overeenkomst is voor Lareka eerst bindend na schriftelijke bevestiging daarvan aan opdrachtgever.

3. Aanleveren zaken, materialen, bescheiden etc. door de opdrachtgever

- De opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat:
  - de te repareren of te bewerken machines en andere zaken, de productspecificaties van te vervaardigen machines en andere zaken, de daarbij behorende en later te verstrekken materialen (zoals voldoende testmateriaal) en bescheiden (zoals gebruiksaanwijzingen, ontwerpen, tekeningen en modellen) tijdig, juist en volledig aan Lareka ter hand worden gesteld;
  - de werkzaamheden en voorzieningen, welke volgens de overeenkomst door of namens hen dienen te worden verzorgd tijdig gereed zijn.
- In geval van reparatie of bewerkingen aan machines en/of andere zaken van of op verzoek van de opdrachtgever, dient deze de betreffende machines en/of andere zaken bij Lareka of op een door Lareka aan te wijzen locatie aan te leveren conform de Incoterms, zoals die op het moment van het aangaan van de overeenkomst gelden, en wel DDP Lareka/door Lareka aan te wijzen locatie.
- Eventuele extra kosten, veroorzaakt doordat niet of niet tijdig is voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden, komen voor rekening van de opdrachtgever.

4. Uitvoering van de overeenkomst

- Alle door Lareka te verrichten werkzaamheden en te leveren zaken worden mede gebaseerd op de door de opdrachtgever verstrekte gegevens, materialen en bescheiden van de juistheid en volledigheid waarvan wordt uitgegaan. Lareka is niet gehouden tot enige vergoeding van schade en/ of kosten, ontstaan als gevolg van de onjuistheid en/of onvolledigheid van de aldus verstrekte gegevens.
- Lareka is bevoegd en gerechtigd om - indien en voorzover zij dit voor de goede uitvoering van de overeenkomst nodig, nuttig of vereist acht - de gehele of gedeeltelijke uitvoering van de overeenkomst aan derden op te dragen. Lareka kan voorts geheel dan wel gedeeltelijk haar rechten en/of plichten uit de overeenkomst(en) met de opdrachtgever te allen tijde aan een derde overdragen of op enigerlei wijze in zekerheid geven, waartoe de opdrachtgever reeds nu voor alsdan zijn toestemming verleent. De opdrachtgever is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Lareka niet gerechtigd zijn rechten of vorderingen jegens Lareka over te dragen of te bezwaren.
- Slechts indien dit schriftelijk is overeengekomen, is Lareka gehouden documentatie ter zake het af te leveren/afgeleverde aan opdrachtgever ter beschikking te stellen, zoals handleiding, onderdelenboek, catalogus en bedradingsdiagram. Fabrikage tekeningen zullen nimmer ter beschikking worden gesteld. Het in artikel 8 en 9 bepaalde geldt terzake onverkort.
- In het geval door Lareka werkzaamheden worden verricht aan zaken die in eigendom toebehoren aan de opdrachtgever, blijft het risico van die zaken steeds bij de opdrachtgever ook in geval de werkzaamheden worden verricht bij Lareka. Opdrachtgever dient zich terzake adequaat te verzekeren.

5. Werkzaamheden op locatie

1. In geval werd overeengekomen dat Lareka of de door haar aangewezen personen de werkzaamheden bij de opdrachtgever of elders moet verrichten (werkzaamheden op locatie) dient de opdrachtgever, behoudens de overigens op hem rustende verplichtingen, er voor te zorgen dat:
  - zij hun werkzaamheden kunnen aanvangen zodra zij op de plaats van de werkzaamheden zijn aangekomen, alsmede dat zij in de gelegenheid worden gesteld hun werkzaamheden gedurende de normale werkuren te verrichten en bovendien buiten de normale werkuren indien zulks nodig mocht zijn;
  - er op de plaats van de werkzaamheden desverlangd een afsluitbare gelegenheid is voor de opslag van materiaal en gereedschappen;
  - Lareka tijdig en kosteloos kan beschikken over de ter plaatse aanwezige hulpmiddelen, zoals elektriciteit, gas, water en perslucht;
  - de plaats van de werkzaamheden aan de door de daaraan door de wet of anderszins gestelde eisen voldoet.
2. Eventuele extra kosten, veroorzaakt doordat niet of niet tijdig is voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden, komen voor rekening van de opdrachtgever.

6. Termijn voor (op)levering

1. De door Lareka opgegeven termijnen voor (op)levering gelden niet als fataal, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen.
2. De termijn voor (op)levering gaat bovendien eerst in nadat de overeenkomst tot stand is gekomen, alle voor de uitvoering daarvan noodzakelijke zaken, materialen, bescheiden en hetgeen overigens in artikel 3 lid 1 van deze voorwaarden is genoemd en eventuele overige noodzakelijke zaken en gegevens in het bezit van Lareka zijn en de betaling, voorzover deze bij het sluiten van de overeenkomst behoort te geschieden, is verricht. Overeengekomen (op)leveringstermijnen worden opgeschort voor de periode dat nog niet (geheel) aan het in de voorgaande zin bepaalde is voldaan.
3. De termijn is vastgesteld in de verwachting dat de omstandigheden waaronder de werkzaamheden door Lareka moet worden uitgevoerd een onbelemmerde uitvoering mogelijk maken, en met name dat opdrachtgever aan zijn voornemen en overigens overeengekomen verplichtingen heeft voldaan. De termijn zal in ieder geval worden aangepast indien:
  - Lareka op verzoek van opdrachtgever (dit steeds voor rekening en risico van laatstgenoemde) testmateriaal ter beschikking stelt;
  - meer en/of extra werk wordt opgedragen;
  - het werk moet worden uitgevoerd gedurende andere perioden en/of tijden en/of werkomstandigheden dan waarmee ten tijde van het afsluiten van de overeenkomst is gerekend. De hieraan verbonden kosten zullen aan opdrachtgever in rekening worden gebracht.
4. Slechts indien een termijn uitdrukkelijk schriftelijk als fataal is overeengekomen, is opdrachtgever gerechtigd schadevergoeding en/of ontbinding van de overeenkomst te vorderen, indien Lareka niet binnen deze termijn de opdracht mocht hebben voltooid, doch niet dan nadat opdrachtgever Lareka per aangetekend schrijven nog een redelijke termijn van ten minste 14 dagen heeft gegund om alsnog haar verplichtingen na te komen, tenzij de termijnoverschrijding is te wijten aan overmacht. In laatstgenoemd geval geldt het bepaalde in artikel 12 onverkort.

7. Factory Acceptance Test en (op)levering

1. Voorafgaand aan de (op)levering zal bij Lareka of op een door haar aan te wijzen locatie gedurende normale kantooruren een Factory Acceptance Test (FAT) plaatsvinden. Opdrachtgever wordt uitgenodigd om bij de FAT aanwezig te zijn. Alle door opdrachtgever in dat kader te maken kosten, reis- en verblijfkosten en kosten voor testmateriaal daarbij inbegrepen, zijn voor zijn eigen rekening.
2. Tijdens of na de FAT stelt Lareka een Test Report op dat door beide partijen wordt ondertekend. Indien opdrachtgever bij de FAT niet aanwezig is, terwijl zij wel daartoe is uitgenodigd en daarbij een redelijke termijn in acht is genomen, wordt het Test Report eenzijdig door Lareka vastgesteld en wordt de betreffende zaak/dienst geacht door opdrachtgever te zijn geaccepteerd. Lareka stelt opdrachtgever daarvan dan op de hoogte. Het Test Report is steeds bindend voor partijen. Eventuele gebreken geconstateerd bij de FAT die, naar het oordeel van Lareka, te herstellen zijn binnen 30 dagen daarna staan de acceptatie van de betreffende zaak en (na herstel daarvan) de oplevering niet in de weg. De betreffende gebreken zullen in het testrapport worden genoemd.
3. In het geval de FAT onverhoopt geen positieve uitkomst heeft, en herstel van geconstateerde gebreken niet binnen 30 dagen na de FAT mogelijk is, zulks ter bepaling van Lareka, zal Lareka een termijn langer dan 30 dagen worden gegund om de geconstateerde problemen te verhelpen, waarna de betreffende zaak alsnog door opdrachtgever geacht moet worden te zijn geaccepteerd. In het geval opdrachtgever een aanvullende FAT verlangt zijn alle kosten daarvan, zowel die van Lareka als van opdrachtgever zelf, voor rekening van opdrachtgever.
4. Tenzij anders is overeengekomen, bijvoorbeeld in geval van werkzaamheden op locatie, geschiedt de (op)levering conform de Incoterms, zoals die op het moment van het aangaan van de overeenkomst gelden, en wel Ex Works EXW vanaf bedrijf/werkplaats van Lareka of andere plaats waar de te leveren en/of te bewerken zaken door of vanwege Lareka zijn bewerkt en/ of opgeslagen. De zaken zijn volledig voor risico van opdrachtgever vanaf het moment dat ze ingeladen worden voor verzending aan opdrachtgever of door hem aangewezen derde.
5. Indien Lareka op verzoek van opdrachtgever het transport van door Lareka geleverde en/ of bewerkte zaken doet plaatsvinden, geschiedt dit geheel voor rekening en risico van de opdrachtgever.
6. Lareka is gerechtigd om te leveren in gedeelten, welke gedeelten afzonderlijk gefactureerd kunnen worden. Opdrachtgever is verplicht alle deelleveranties te betalen overeenkomstig het bepaalde in artikel 15 van deze voorwaarden.
7. Opdrachtgever is verplicht de door Lareka aan hem ter aflevering aangeboden zaken terstond, doch in ieder geval binnen 14 dagen na aflevering, in ontvangst te nemen. Indien door Lareka te leveren en/ of te bewerken zaken door of vanwege de opdrachtgever niet worden opgehaald binnen 30 dagen nadat Lareka hem ervan op de hoogte heeft gebracht dat de zaken voor inontvangstneming ter beschikking staan, is Lareka gerechtigd de zaken te (doen) verkopen, in welk geval Lareka de verkregen opbrengst aan de opdrachtgever zal uitkeren onder aftrek van haar voorrechten op de opdrachtgever, waaronder begrepen opslag-, verkoop- en andere kosten en schade.

8. Eigendomsvoorbehoud en retentierecht

1. Alle door Lareka geleverde en te leveren zaken blijven eigendom van Lareka tot op het moment van volledige voltooiing van al hetgeen Lareka terzake van de opdrachtgever te vorderen heeft.
2. Zolang integrale voldoening van vorenbedoelde vorderingen niet heeft plaatsgevonden, is de opdrachtgever niet bevoegd of gerechtigd deze zaken te gebruiken anders dan met voorafgaande schriftelijke toestemming door Lareka en is hij voorts niet bevoegd of gerechtigd deze zaken vervreemden, met enig recht te bezwaren of anderszins aan verhaal door Lareka te onttrekken.
3. Zodra de opdrachtgever in zijn verplichtingen jegens Lareka tekortschiet of Lareka goede grond heeft te vrezen dat deze daarin te kort zal schieten, is Lareka zonder nadere ingebrekestelling bevoegd en gerechtigd de zaken terug te nemen. Door aanvaarding van deze algemene voorwaarden machtigt de opdrachtgever Lareka reeds nu voor alsdan om met voornoemd doel de plaats(en) te betreden waar de zaken zich bevinden.
4. Wanneer de opdrachtgever uit door Lareka afgeleverde zaken een nieuwe zaak vormt, of deze bestanddeel worden van een andere roerende zaak, die als hoofdzaak is aan te merken, is het bepaalde in dit artikel van overeenkomstige toepassing en gaat de opdrachtgever de alsdan ontstane nieuwe zaak voor Lareka houden.
5. Lareka is gerechtigd de nakoming van een verplichting tot afgifte van een zaak aan de opdrachtgever op te schorten totdat de opdrachtgever aan al zijn verplichtingen ingevolge de overeenkomst en deze voorwaarden heeft voldaan.

9. Intellectuele eigendom

1. Alle rechten van intellectuele eigendom op (delen) van door Lareka geleverde en/of gemaakte zaken, ontwerpen, schetsen, tekeningen, modellen afbeeldingen, programmatuur, offertes, gebruiksaanwijzingen, etc. berusten bij Lareka dan wel haar toeleverancier(s). Opdrachtgever heeft uitsluitend het recht op gebruik van de desbetreffende (delen van) zaken en hetgeen overigens in de voorgaande zin is genoemd binnen zijn organisatie op een wijze die voor een dergelijke organisatie gebruikelijk is te achten. Voorzover de betreffende zaken mede programmatuur, schakelingen, documentatie e.d. omvatten is het opdrachtgever niet toegestaan deze te vertalen, aan te passen, te decompileren, te deassembleren, na te maken, te wijzigen of (anderszins) te reconstrueren zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Lareka, tenzij dit is toegestaan op grond van dwingendrechtelijke regels.
2. De door Lareka verstrekte ontwerpen, schetsen, tekeningen, modellen afbeeldingen, programmatuur, offertes, gebruiksaanwijzingen, etc. blijven eigendom van Lareka en mogen, behoudens uitdrukkelijke schriftelijke toestemming niet worden vermenigvuldigd, op enige wijze aan derden kenbaar worden gemaakt of te gelde worden gemaakt, zulks op straffe van een onmiddellijk opeisbare boete van Euro 15.000,- per overtreding, onverminderd het recht van Lareka aanspraak te maken op schadevergoeding voorzover de schade meer mocht belopen dan voormeld boetebedrag.
3. Ingeval een order wordt uitgevoerd naar en/of Lareka gebruik maakt van door de opdrachtgever verstrekte ontwerpen, schetsen, tekeningen, specificaties, modellen, afbeeldingen, programmatuur, offertes, (gebruiks)aanwijzingen,

gen, materialen, etc. vrijwaart laatstgenoemde Lareka tegen alle aanspraken in verband met eventueel daarop rustende intellectuele eigendomsrechten van derden.

4. Indien een actie wegens een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van derden is aangespannen of indien de mogelijkheid daartoe bestaat, kan Lareka, naar haar keuze, onder meer de betreffende zaken vervangen of wijzigen, dan wel het recht verwerven om het gebruik daarvan voort te zetten, dan wel deze geheel of gedeeltelijk terugnemen onder terugbetaling van de door opdrachtgever daarvoor aan Lareka betaalde prijs onder inhouding van een redelijk bedrag voor afschrijving. Op Lareka rusten met betrekking tot enige inbreuk op rechten van derden geen andere verplichting dan uit hoofde van het in dit artikellid bepaalde. In het geval als hiervoor in lid 3 aan de orde, is de opdrachtgever gehouden alle schade van Lareka als gevolg van (mogelijke) inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van derden te vergoeden. Het risico terzake berust geheel en al bij opdrachtgever. Lareka is terzake niet aansprakelijk.

10. Garantie en reclame

1. Indien Lareka terzake door haar afgeleverde en/of geplaatste zaken een garantie verstrekt, dan houdt die in dat deze zaken gedurende de gestelde garantietermijn vrij zijn van gebreken ten gevolge van fabricage- en/of materiaalfouten, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. De garantie geldt niet voor slijtdelen en slechts indien opdrachtgever de opdrachtbevestiging getekend aan Lareka heeft geretourneerd.
2. De aansprakelijkheid uit hoofde van de onder de in lid 1 bedoelde garantie is beperkt tot het herstel van binnen de garantietermijn opgetreden gebreken aan materialen of afwerking door reparatie of vervanging, dit ter keuze en op kosten van Lareka, welke kosten de oorspronkelijke factuurwaarde van de betreffende zaken niet zullen overschrijden. Indien de geconstateerde gebreken reeds door opdrachtgever hadden kunnen worden onderkend bij de FAT, maar zulks is nagelaten of de opdrachtgever heeft verzuimd bij de FAT aanwezig te zijn, dan is Lareka niet gehouden de betreffende gebreken uit hoofde van de garantie of anderszins te herstellen, behoudens in geval de betreffende zaak als gevolg van het gebrek niet de veiligheid biedt die de opdrachtgever daarvan mocht verwachten.
3. Reiskosten, reizen en verblijfkosten vallen niet onder de garantie en dienen door de opdrachtgever afzonderlijk te worden betaald. Indien defecte onderdelen eenvoudig door opdrachtgever zelf zijn te vervangen, is Lareka gerechtigd ter voldoening van haar garantieverplichtingen de betreffende onderdelen aan opdrachtgever toe te zenden.
4. Indien Lareka ter uitvoering van haar verplichtingen zaken heeft betrokken van derden, wordt - indien Lareka een garantie verstrekt - een maximale garantie verstrekt tot de garantie die deze derde biedt.
5. Van de garantie zijn uitgesloten gebreken aan materialen of onderdelen die door of vanwege opdrachtgever zijn voorgeschreven en/of ter beschikking gesteld. In dit verband wordt met een gebrek gelijk gesteld ongeschiktheid voor het gebruik waarvoor de voorgeschreven materialen en/of onderdelen zijn bestemd door opdrachtgever. Voorts is Lareka op grond van haar garantieverplichting niet aansprakelijk, indien het werk niet naar behoren functioneert als gevolg van een gebrek in een door opdrachtgever voorgeschreven ontwerp, productspecificaties, constructie of werkwijze.

6. Aanspraak op garantie vervalt direct in de volgende gevallen:
  - het niet juist opvolgen van bedrijfs- of bedieningsinstructies en het niet gebruiken van het geleverde naar de aard daarvan;
  - onvoldoende onderhoud te wijten aan de schuld van of voor rekening komend van opdrachtgever;
  - monteren en/of repareren en/of in bedrijf stellen door opdrachtgever of een derde van de geleverde zaken zonder uitdrukkelijke toestemming van Lareka;
  - het zelf of door derden laten aanbrengen van wijzigingen in het werk.
7. De garantie geldt niet indien en zolang de opdrachtgever niet aan zijn verplichtingen jegens Lareka voldoet.
8. Behoudens de hierboven omschreven garantie gelden voor Lareka geen andere verplichtingen tot reparatie of vervanging. Onderdelen die Lareka ter voldoening aan haar garantieverplichtingen vervangt, worden haar eigendom. In het geval Lareka gebruik maakt van haar bevoegdheid als in lid 3 omschreven om onderdelen aan de opdrachtgever toe te zenden, is opdrachtgever gehouden de defecte/te vervangen onderdelen terstond aan Lareka toe te zenden.
9. Alle door de opdrachtgever beweerde rechten wegens tekortkomingen in de nakoming van haar verplichtingen door Lareka dienen schriftelijk, bij aangetekend schrijven, onder nauwkeurige opgave van de aard en de grond van de klachten te worden ingeroepen binnen acht dagen nadat de opdrachtgever het gebrek heeft ontdekt of redelijkerwijs had kunnen ontdekken, bij gebreke waarvan de rechten van de opdrachtgever terzake vervallen. De rechten van de opdrachtgever terzake vervallen eveneens indien hij zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Lareka zelf een vermeend gebrek heeft trachten te (doen) verhelpen.
10. Reclames ten aanzien van facturen dienen onder opgaaf van redenen schriftelijk, bij aangetekend schrijven, binnen veertien dagen na factuurdatum bij Lareka te worden ingediend, bij gebreke waarvan de rechten van de opdrachtgever terzake vervallen.
11. Reclames als hiervoor in lid 9 en 10 bedoeld, schorten de betalingsverplichtingen van de opdrachtgever niet op.

11. Aansprakelijkheid

1. Lareka aanvaardt enkel aansprakelijkheid, indien:
  - de schade direct het gevolg is van opzet of grove schuld van Lareka; en/of
  - de schade het rechtstreekse gevolg is van een aantoonbaar gebrek in het door Lareka geleverde, voor zover de betreffende zaken niet de veiligheid bieden die men, alle omstandigheden in aanmerking genomen, daarvan mag verwachten.
2. De totale aansprakelijkheid van Lareka is in ieder geval beperkt tot vergoeding van de materiële en directe schade (onder meer gevolgschade/gederfde winst wordt nadrukkelijk uitgesloten) tot maximaal het bedrag van de afzonderlijk voor het geleverde bedongen prijs (excl. BTW).
3. De aansprakelijkheid van Lareka is te allen tijde beperkt tot het door Lareka met betrekking tot de zich voordoende schade verzekerde bedrag. Indien er in voorkomend geval geen verzekeringsdekking blijkt te bestaan, om welke reden ook, is de aansprakelijkheid van Lareka beperkt tot de factuurwaarde, zoals in lid 2 omschreven.

4. Opdrachtgever vrijwaart Lareka geheel en onvoorwaardelijk tegen alle aanspraken, ongeacht de aard en omvang daarvan, welke derden jegens Lareka geldend - trachten te - maken.
5. Dit artikel heeft betrekking op de (buiten) contractuele aansprakelijkheid van Lareka.

12. Onvoorziene omstandigheden en overmacht

1. Indien na de totstandkoming van de overeenkomst omstandigheden ontstaan of bekend worden die Lareka bij het aangaan van de overeenkomst niet kende, noch behoorde te kennen, als gevolg waarvan Lareka haar verplichtingen jegens de opdrachtgever niet (tijdig) kan nakomen, treedt Lareka niet in verzuim en is zij gerechtigd haar verplichtingen op te schorten. Lareka is gerechtigd de tot dan toe verrichtte werkzaamheden afzonderlijk en tussentijds te factureren en de opdrachtgever is gehouden deze factuur te voldoen als betrof het een afzonderlijke transactie.
2. Indien als gevolg van voornoemde omstandigheden nakoming door Lareka blijvend onmogelijk is, heeft zij het recht te vorderen dat de overeenkomst zodanig wordt gewijzigd dat de uitvoering daarvan door haar mogelijk blijft, tenzij zulks in de gegeven omstandigheden in redelijkheid niet gevergd kan worden en ontbinding gerechtvaardigd is. In laatstbedoeld geval wordt de tussen partijen gesloten overeenkomst ontbonden zonder dat de opdrachtgever enig recht op schadevergoeding kan doen gelden.
3. Onder de hiervoor onder lid 1 bedoelde omstandigheden worden mede verstaan elke van de wil van Lareka onafhankelijke omstandigheid die nakoming van de overeenkomst blijvend of tijdelijk verhindert, alsmede - voorzover daaronder niet reeds begrepen - oorlog(sgevaar), oproer, molest, terrorisme, werkstakingen, (natuur)rampen, ongevallen, overheidsmaatregelen waaronder in- en uitvoerbelemmeringen, verkoopverboden, vertraagde/uitblijven van levering van leveranciers (waaronder begrepen de leveranciers van brandstof, energie en water), transportmogelijkheden, brand, waterschade en storingen in het bedrijf van Lareka of haar leveranciers. Het hiervoor onder lid 1 en 2 bepaalde geldt voor deze omstandigheden onverkort.

13. Prijzen en facturering

1. Alle geoffreerde c.q. overeengekomen prijzen zijn gebaseerd op het peil van de kostprijsbepalende factoren ten tijde van het doen van de aanbieding c.q. het sluiten van de overeenkomst en mede gebaseerd op de door de opdrachtgever verstrekte materialen, gegevens en bescheiden van de juistheid en volledigheid waarvan wordt uitgegaan.
2. Alle door Lareka opgegeven prijzen zijn, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders medegedeeld, gebaseerd op levering af fabriek/werkplaats of andere plaats waar de te leveren en/of te bewerken zaken door of namens Lareka zijn opgeslagen, vermeld in Euro's en exclusief BTW en andere belastingen, lasten en heffingen.
3. Indien zich na het doen van de aanbieding c.q. het sluiten van de overeenkomst doch uiterlijk voor de oplevering c.q. aflevering enige verhoging voordoet in de kostprijsbepalende factoren, bijvoorbeeld ingeval van een stijging van de loonkosten, een wijziging in de wisselkoersen, een stijging van de energieprijzen of een stijging van de materiaalprijzen, is Lareka gerechtigd om de geoffreerde c.q. overeengekomen prijs dienovereenkomstig te verhogen van welke ver-

hoging Lareka opdrachtgever schriftelijk in kennis zal stellen. Indien dit leidt tot een prijsverhoging van 10% of meer binnen een termijn van 3 maanden na het aangaan van de overeenkomst, is opdrachtgever gerechtigd om binnen 5 dagen nadat hij schriftelijk van de verhoging in kennis is gesteld, de overeenkomst te annuleren. Bij annulering is opdrachtgever gehouden om de reeds door Lareka of door Lareka ingeschakelde derden verrichte werkzaamheden of het anderszins door Lareka gepresteerde aan Lareka te vergoeden op basis van de vóór de verhoging geldende prijzen.

4. Tenzij schriftelijk anders overeengekomen wordt door Lareka als volgt gefactureerd:
- 50 % van de overeengekomen prijs, vooraf bij het plaatsen van de order;
  - 40 % twee maanden voorafgaande aan de (op)levering, als bedoeld in artikel 7 lid 4 van deze voorwaarden;
  - 10 % bij deze (op)levering, waarbij tevens het meer/minderwerk door Lareka zal worden verrekend.

In geval van orders voor een factuurbedrag van minder dan EUR 5.000,00 geschiedt de facturering, tenzij schriftelijk anders overeengekomen, bij levering.

14. Meerwerk

1. De overeengekomen prijs van door Lareka uit te voeren werkzaamheden heeft uitsluitend betrekking op de beschreven werken en leveringen in de opdrachtbevestiging van Lareka. Alle bijkomende werken en/of leveringen van welke aard ook zijn ten laste van opdrachtgever. De uitvoering hiervan kan alleen dan van Lareka worden geëist wanneer een voorafgaande afzonderlijke schriftelijke overeenkomst tussen partijen werd gesloten.
2. Lareka behoudt zich uitdrukkelijk het recht voor meer werkzaamheden uit te voeren en aan de opdrachtgever in rekening te brengen dan aanvankelijk tussen partijen werd overeengekomen, indien het belang van de opdrachtgever en/of de uitvoering van de opdracht zulks vergt. Lareka heeft in alle gevallen recht op betaling en verrekening van meerwerk, waarbij het gemis van een schriftelijke opdracht tot meerwerk de aanspraken van Lareka onverlet laat. Voor wat betreft meerwerk geldt hetgeen partijen terzake de door Lareka te leveren zaken en/of diensten zijn overeengekomen onverkort, met inbegrip van de inhoud en toepasselijkheid van deze voorwaarden.

15. Betaling

1. Betaling dient plaats te vinden door onherroepelijke bijdring of storting op een door Lareka aangegeven bank- of girorekening. Betaling dient te geschieden in Euro's, inclusief BTW, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen. De op de bank/giro-afschriften van Lareka of een aangewezen derde aangegeven valutadag is bepalend voor de vaststelling van de dag van betaling.
2. Betaling dient te geschieden binnen 14 dagen na factuurdatum, zonder recht op korting, verrekening of opschorting, bij gebreke waarvan de opdrachtgever van rechtswege en derhalve zonder sommatie of ingebrekestelling in verzuim geraakt en aan Lareka vanaf factuurdatum over het over het totale nog openstaande bedrag een rente verschuldigd is welke op jaarbasis gelijk is aan de wettelijke rente vermeerderd met 2%.
3. In geval van incasso van het verschuldigde factuurbedrag komen alle daadwerkelijke gerechtelijke en buitengerechte-

lijke kosten voor rekening van opdrachtgever. Onder gerechtelijke kosten worden in ieder geval begrepen de declaraties van advocaten, procureurs, deskundigen en al degenen die Lareka heeft opgedragen behulpzaam te zijn bij de invordering c.q. aan wie Lareka heeft opgedragen terzake procedures te voeren, ook al zijn de betreffende declaraties eventueel hoger dan de som, welke de rechter in de procedure heeft begroot wegens kosten ten laste van de in het ongelijk gestelde partij. Onder buitengerechtelijke kosten worden in ieder geval begrepen de declaraties en nota's van (rechts)kundige adviseurs, incassobureaus, deurwaarders en al degenen die Lareka heeft opgedragen Lareka behulpzaam te zijn bij de invordering buiten rechte.

4. De vordering tot betaling van de aan Lareka verschuldigde bedragen is direct opeisbaar wanneer één of meerdere van de in artikel 17 genoemde omstandigheden zich voordoen of een reële dreiging daartoe bestaat. Opdrachtgever is gehouden direct na het intreden van voormelde omstandigheden Lareka daarvan in kennis te stellen.
5. Voor of tijdens de uitvoering van de overeenkomst is Lareka te allen tijde, bijvoorbeeld indien zij goede grond heeft te vrezen dat de opdrachtgever niet, althans niet tijdig in staat zal zijn zijn betalingsverplichtingen jegens haar na te komen, is Lareka gerechtigd van opdrachtgever zekerheid te bedingen (bijvoorbeeld door het stellen van een bankgarantie), en/of (aanvullende) betalingen te verlangen (de overeengekomen prijs of een gedeelte daarvan) en de nakoming van haar verplichtingen op te schorten, totdat de opdrachtgever daartoe desverzocht voldoende zekerheid heeft gesteld en/of de (aanvullende) betalingen heeft verricht. Indien de opdrachtgever daarmee in gebreke blijft heeft Lareka het recht de overeenkomst te ontbinden. Alle voor Lareka uit deze opschorting en/ of ontbinding voortvloeiende schade dient door de opdrachtgever te worden vergoed.
6. Lareka is steeds gerechtigd alle op geld waardeerbare vorderingen van de opdrachtgever op Lareka te verrekenen met vorderingen van Lareka en de op enigerlei wijze aan Lareka gelieerde ondernemingen op de opdrachtgever.
7. Indien de opdrachtgever op enigerlei wijze deel uitmaakt van een groep ondernemingen, wordt onder de opdrachtgever in de zin van lid 6 mede verstaan alle op enigerlei wijze tot die groep behorende ondernemingen.

16. Wijziging en annulering

1. Indien de aan Lareka opgedragen werkzaamheden c.q. leveringen op verzoek van opdrachtgever op een ander dan op het overeengekomen tijdstip of op een andere wijze uitgevoerd moeten worden, is Lareka gerechtigd de overeengekomen prijs aan te passen met inachtneming van de dan geldende tarieven en prijzen dan wel de overeenkomst te ontbinden zonder dat rechterlijke tussenkomst vereist is.
2. Indien opdrachtgever om welke reden ook de overeenkomst wenst te annuleren - anders dan in geval als in artikel 13 lid 3 van deze voorwaarden omschreven - en Lareka met deze annulering instemt, is opdrachtgever aan Lareka een annuleringsboete verschuldigd ten belope van 20% van de overeengekomen prijs - of een evenredig deel daarvan, indien de overeenkomst gedeeltelijk wordt geannuleerd - welke boete niet in mindering zal worden gebracht op het recht van Lareka om integrale schadevergoeding te verlangen.

17. Ontbinding

1. Indien:
  - a. opdrachtgever enige op hem rustende verplichting jegens Lareka niet, niet tijdig of niet juist nakomt, met name de verplichtingen als opgenomen in artikel 3, 5 en 15, of handelt in strijd met artikel 9 lid 2 dan wel de situatie als bedoeld in artikel 9 lid 4 zich voordoet;
  - b. opdrachtgever failliet verklaard wordt of een verzoek daartoe ingediend is, surséance van betaling aangevraagd of verleend is, toepassing van de schuldsaneringsregeling (WSNP) verzoekt of verleend is;
  - c. op het geheel of een gedeelte van de eigendommen van opdrachtgever (conservatoir) beslag gelegd is;
  - d. opdrachtgever krachtens rechterlijk vonnis handelingsonbekwaam is geworden of van zijn vrijheid beroofd is;
  - e. opdrachtgever ontbonden of geliquideerd wordt, (af)splitting of fusie plaatsvindt of, indien het een natuurlijk persoon betreft, overlijdt;
  - f. opdrachtgever overgaat tot staking of overdracht van zijn bedrijf of een belangrijk gedeelte daarvan, daaronder begrepen de inbreng van zijn bedrijf in een ander bedrijf;
  - g. de door opdrachtgever aan Lareka verstrekte gegevens niet overeen blijken te komen met de daadwerkelijke situatie, en opdrachtgever nog niet aan al zijn verplichtingen jegens Lareka heeft voldaan, heeft Lareka het recht door het enkel plaatsvinden van een van de bovengenoemde omstandigheden, zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst vereist zal zijn, hetzij de overeenkomst als ontbonden te beschouwen, en het geleverde als haar eigendom terug te vorderen op de wijze als bepaald in artikel 8, hetzij enig bedrag door opdrachtgever aan Lareka verschuldigd in zijn geheel op te eisen. Daarnaast heeft Lareka te allen tijde het recht om van opdrachtgever schadevergoeding te vorderen.
2. Teneinde Lareka in staat te stellen het in het vorige lid genoemde recht tot terugname van de zaken uit te kunnen oefenen, verleent opdrachtgever reeds nu voor alsdan aan Lareka toestemming om de terreinen en gebouwen waar de zaken zich bevinden, daartoe te - laten - betreden. De kosten van teruggave van de zaken komen voor rekening van opdrachtgever.
3. Het bepaalde in dit artikel laat onverlet de overige mogelijkheden voor Lareka om tot ontbinding cq. beëindiging van de overeenkomst over te gaan, zoals elders in deze voorwaarden of in de overeenkomst genoemd. Het onder lid 2 bepaalde geldt terzake onverkort.

18. Toepasselijk recht en bevoegde rechter

1. Op alle door Lareka gedane aanbiedingen, alle met Lareka gesloten overeenkomsten en andere met Lareka aangegane verbintenissen, alsmede de uitvoering daarvan, is uitsluitend het Nederlands recht van toepassing, met uitsluiting van het Weens Koopverdrag en/of enig andere internationale regeling inzake koop/verkoop van roerende lichamelijke zaken waarvan de werking contractueel kan worden uitgesloten.
2. Alle geschillen welke direct of indirect verband houden met een aanbieding of verbintenis waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn, of betreffende de voorwaarden zelf en haar uitleg of uitvoering, zullen worden beslist door de absoluut bevoegde rechter (al dan niet in kort geding) in het arrondissement 's-Hertogenbosch, tenzij dwingende wetsbepalingen zich daartegen verzetten.

19. Afwijkingen

Afwijkingen van of aanvullingen op deze algemene voorwaarden gelden pas na uitdrukkelijke schriftelijke bevestiging daarvan door Lareka aan opdrachtgever, en gelden slechts eenmalig.